

STICHTING NEELTJE JACOBA
1929

Comite van aanbeveling:

Albert de Hoop - burgemeester van Ameland;
Roemer Boogaard - directeur Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij;
Hans Sterkenburg - directeur Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers

Bestuur:

Jaap Boersma - voorzitter;
Wietse de Vries - penningmeester;
Klaas Sinnema - secretaris;
Ynse van der Veen, lid

Technisch adviseur:

Niels Mulder (Nimos motoren)

Financiële ondersteuning:

Provincie Fryslân (Streekwerk Friese Waddeneilanden);
Gemeente Ameland

Contactadres:

Jaap Boersma
J.W. Burgerstraat 2
9161 BH Hollum Ameland
tel. 0651013737
mail: jr.boersma@knid.nl
bank: NL74 RABO 0123 1183 01

FINANCIËLE STEUN

Voor de restauratie van de Zeemanshoop zijn wij afhankelijk van uw gewaardeerde giften en donaties. Wij hopen van harte dat u ons financieel wilt ondersteunen. De Stichting Neeltje Jacoba 1929 is een culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling).

Het bedrag van uw donatie levert bij uw belastingaangifte een aftrekpost op van 125% van het bedrag van uw gift. Voor ondernemingen in de vennootschapsbelasting is dat zelfs 150%.

TECHNISCHE GEGEVENS

bouwjaar: 1925

opdrachtgever: Noord & Zuid-Hollandsche Reddingmaatschappij - Amsterdam
geschenk van: College Zeemanshoop t.g.v. 100-jarig bestaan in 1922

ontwerp: D. Goedkoop

werf: NV Scheepsbouw Mij. v/h fa. H. Schouten, Muiden

type: motorreddingboot

materiaal: Siemens Martin vloeijzer

afmetingen: 12.80 x 3.20 x 1.14 (na het aanbrengen van 2,2 ton ballast 1.20 m)

waterverplaatsing: 20 ton

motor: 2-cilinder Kromhout MD, vermogen: 44 pk
snelheid: 8 kn

hermotorisering: 1952, 3-cil. Gleniffer diesel, type DC 3

vermogen: 60 pk

stations:

Scheveningen (1925-1940);
in dienst van de Royal Navy (1940-1945)
Hindeloopen (1952-1958);
Nijkerk (1961-1965);
Urk (1966-1971)

schippers:

Tinus Bruin (1925-1940)
Gerke Mulder (1952-1958);
W. Meines (1958)
G. Kedde, (1961-1965)
Hessel Snoek, (1966-1970)
R. Bos (1970-1971)

aantal tochten: 224;

aantal geredden: 341

uit dienst: 1976

huidige eigenaar: Stichting Neeltje Jacoba 1929

lid ORG: ja; **origineel:** nee (na restauratie wel)

thuishaven: Ameland

hermotorisering: 2002, gereviseerde 6-cil. Volvo Penta MD 67; vermogen: 120 pk

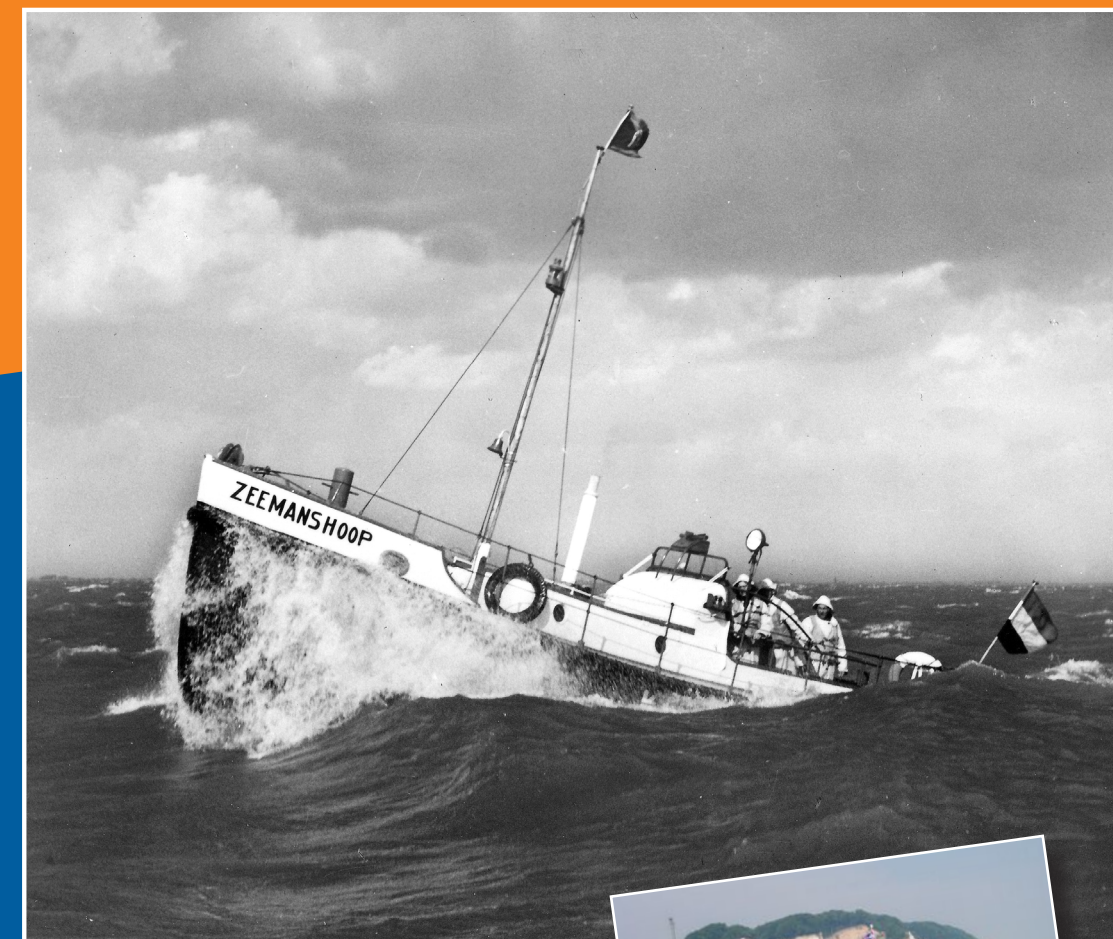
eerdere eigenaren: 1976, Ter Schiphorst, Nieuwendam, herdoopt De Hoop;
Iemke Rijf, Terschelling, herdoopt Zeemeeuw, voorzien van stuurhuis bij Nauta Harlingen;
1999, Jan Vrieswijk, Terschelling, herdoopt Zeemanshoop;
Hans de Jong, Dokkumer Nw. Zijlen;
T.P. de Boer, Ameland.

Museumhaven Zeemanshoop in de Ballumerbocht.

Restauratieplan motorreddingboot Zeemanshoop (1925)

Blikvanger van de museumhaven Zeemanshoop in de Ballumerbocht op Ameland

“ Wij stellen ons ten doel de legendarische reddingboot Zeemanshoop in originele staat terug te brengen. ”

Een initiatief van de Stichting Neeltje Jacoba, in samenwerking met de Stichting Museumhaven Zeemanshoop - Ameland.
Lid van de Nautische Vereniging Oude Reddings Glorie

In 2006 is de Stichting Museumhaven Zeemanshoop op Ameland opgericht. Een haven speciaal voor voormalige reddingboten. De motorreddingboot Zeemanshoop werd de naamgever van de museumhaven.

Dit was een weloverwogen keuze. De Zeemanshoop was destijds in bezit van een van de initiatiefnemers van het project en gezien de indrukwekkende geschiedenis van deze reddingboot, was de keuze gauw gemaakt. De Zeemanshoop heeft bovendien de status van varend erfgoed. Na het overlijden van haar laatste eigenaar ligt de Zeemanshoop nu ruim vijf jaar in de museumhaven op Ameland te koop. Om de verkoop te bevorderen werd de boot enkele malen gepresenteerd tijdens de jaarvergadering van de Nautische Vereniging Oude Reddings Glorie te Lemmer. Een aantal keren leek een serieuze gegadigde in beeld voor overname, maar tot op heden is het niet gelukt een nieuwe baas voor het schip te vinden. Net als bij terugkomst uit Engeland na de Tweede Wereldoorlog ziet het er naar uit dat de Zeemanshoop een onzekere toekomst tegemoet gaat.

Dit was voor het bestuur van de Stichting Neeltje Jacoba 1929, gevestigd op Ameland, reden om te trachten de Zeemanshoop voor ondergang te behoeden en daarmee ook voor de museumhaven een blikvanger met een rijke historie te behouden. Na rijp beraad is besloten financiële middelen te werven om de Zeemanshoop aan te kopen en vervolgens in originele staat terug te brengen.

Bestek in het kort

1. Transport naar, en droogzetten bij scheepswerf Kramer in Zaan- dam. (Deze werf heeft veel ervaring met voormalige reddingboten en Kromhoutmotoren.)
2. Verwijderen stuurhuis en hekverschansing en terugplaatsen van de originele koperen stuurkap;
3. Kuiprand aanbrengen op originele wijze d.m.v. klinknagels;
4. Leveren en plaatsen van een identieke Kromhoutmotor, inclusief startluchtinstallatie, compleet met luchtcompressor en luchtflessen;
5. Revisie van schroefasinstallatie en leveren en plaatsen van een passende schroef;
6. Demonteren en vervangen D-fender, herstel van klemijzers;
7. Het op oorspronkelijke plaats terugzetten van de zeeraailing;
8. Conserveren romp en schilderen in originele kleuren;
9. Leveren van op maat gemaakte teakhouten blokroosters voor de stuurkuip.

Ook al ging de Zeemanshoop in 1976 met pensioen, onder gezag van de particulier eigenaar Iemke Rijf, oud-schipper van de strandred- dingboot Nicolaas Marius, heeft ze in de jaren tachtig als Zeemeew nog tal van acties uitgevoerd, nu als bergingsboot in de wateren rond Terschelling. De laatste eigenaar, wijlen Theo de Boer van Ameland, voegde met een reis naar Gothenburg in 2008 nog enkele kleurrijke bladzijden toe aan de bijzondere geschiedenis van deze welhaast onverslijtbare reddingboot.

Rijf tekende destijds ook voor de verbouwing, zoals wij die kennen van de huidige 'Zeemanshoop'. Hoewel het stuurhuis ontsierend genoemd mag worden, heeft hij de boot met respect aangepast. Dat vergemakke- lijkt de restauratie, omdat de meeste originele onderdelen en constructies onaangetaast bleven.

Om dat te bereiken is het noodzakelijk dat het huidige stuurhuis en de motor worden verwijderd. De oude koperen stuurkap is door een van de vorige eigenaren, dhr. C. Rijf, altijd bewaard, voor het geval dat restaurateurs zich zouden aan- dienen. Hij is bereid om deze voor een redelijke prijs over te dragen. Door de firma Nimos is een offerte gemaakt voor de herstelwerkzaamheden. Deze firma kan tevens een identieke Kromhout MD gloeikopmotor leveren en inbouwen, waarmee de Zeemanshoop in 1925 in de vaart kwam. Het uitgangspunt is om de boot te restaureren naar de staat zoals ze in dat jaar is opgeleverd.

Reünie

Het streven is om de restauratie voor 14 mei 2015 te hebben afgerond. Op deze datum is het 75 jaar geleden dat de oversteek met vluchtelingen naar Engeland werd gemaakt. Van de passagiers zijn er nog enkelen in leven, die samen met enkele nazaten een reünie en herdenking organiseren in Scheveningen. Het zou prachtig zijn om op deze dag het schip, waarmee deze mensen vanuit Nederland naar de vrijheid zijn gevaren, helemaal in orde en in de originele staat te kunnen presen- teren.

Om - eenmaal in oorspronkelijke staat - in het onderhoud te kunnen voorzien, zullen er vanuit de museumhaven vaartochtjes worden georganiseerd op de Waddenzee. Dit met medewerking van vrijwilligers, die tevens de onderhoudswerkzaam- heden op zich zullen nemen.

De Zeemanshoop ver- richtte op 9 oktober 1938 een legendari- sche redding, toen de logger SCH 102 in het zicht van de haven zonk en door zware zeeën werd over- spoeld.

De Zeemanshoop moest tussen de havendam en het schip sturen. Enkele jeugdige opvarenden waren in- middels op spectaculai- re wijze via de stag tus- sen de beide masten naar het hoger gelegen voorschip geklom- men, waar ze door de reddingbootbemanning vanaf werden geplukt. Negen man werden gered; drie schepelingen waren voor de komst van de reddingboot al overboord geslagen of gesprongen en waren verdrongen. De heldhaftige redding werd door de NZHRM beloofd met de grote gouden medaille.

Schipper Tinus Bruin van de Zeemanshoop.

ris" bijvoorbeeld. Straks krijt Friesland er weer zo'n „Jan- jer" van een boot bij, een boot, die van alle schepkes van de Kon. Noord- en Zuid-Holland- se Reddingmaatschappij wel- licht de meest bewogen his- torie heeft: de „Zeemans- hoop". Deze reddingboot, die eens op de hoge tuimelgooten van de Noordzee haar dute- plicht deed - voor Scherensin- gen, waar bij stormweer soms heel wat „aan 't handje" was! -, zal straks in Hinde- loopen worden gestationeerd, na in Leeuwarden eerst van een nieuwe Dieselmotor te zijn voorzien.

De „Zeemanshoop" is voor de Friezen geen on- bekende, maar slechts weinigen weten, welk een be- wogen leven dit bootje achter de rug heeft. Daarom

Gekaapt door Engelandvaarders

Aan de vooravond van de Tweede Wereld- oorlog heeft de Zeemanshoop een wel heel bijzondere rol gespeeld en daarbij tal van landgenoten het leven gered.

Op 14 mei 1940, een dag voordat Nederland capituleerde, staken talrijke personen in allerijl naar Engeland over om krijgsgesvangenschap te ontlopen. In de ochtend bracht de Zeemans- hoop vijf personen aan boord van een door bommenwerpers belaagde onderzeebootjager. In de middag van die rampzalige dag werd de Zeemanshoop gevorderd. Nu voer de redding- boot met achttien hoge militairen naar buiten om ze op een jager af te zetten. Aan het eind van de dag zou de Zeemanshoop nogmaals zee kiezen - om de eerste vijf jaar niet terug te keren. De boot werd gekaapt door vier jonge Engelandvaarders. Ze namen 42 voornamelijk joodse vluchtelingen mee, die op de kade ston- den te dringen om een plaatsje, teneinde aan de Duitsers te ontkomen. Met meer geluk dan wijsheid wisten de studenten met de overvolle boot de kalme Noordzee over te steken. Voor de Engelse kust stapte iedereen over op een torpe- dobootjager. Pa na de oorlog keerde de zwaar gehavende Zeemanshoop terug. Na herstel op de marinewerf deed de boot nog dertig jaar dienst en redde alsnog honderden mensen.

In de jaren twintig in de Scheveningse haven; op weg naar de vrijheid in de meidagen van 1940; na terugkomst uit Engeland.

